

SKABELON: AFSLUTNINGSRAPPORT FOR PROJEKTER, DER HAR MODTAGET MIDLER FRA DDB'S PROJEKTPULJE

v.26.02.18

1: Stamdata

1.1: Projekttitle	Studieunivers til ungdomsuddannelser
1.2: Hovedleverance	Et online studieunivers til elever på ungdomsuddannelserne
1.3: Projektansvarlige	Styregruppeformand: Susanne Iversen Projektleder: Anne Helmig & Karin Lund Frello

2: Sammenfatning af projektet og dets resultater

2.1: Projektresumé	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beskriv kort projektets formål.</i> • <i>Beskriv kort projektets produktmål.</i> • <i>Beskriv kort projektets målgruppe/r.</i> • <i>Beskriv kort projektet organisering.</i> <p>Med afsæt i 'Design Thinking' har projektet til formål at undersøge behov for informationssøgning og anvendelse af digital faglig litteratur blandt elever på ungdomsuddannelserne og på baggrund af resultaterne udvikle et studieunivers, der kan gøre bibliotekerne til en vigtig medspiller for eleverne og øge brugen af de digitale licenser. Studieuniverset skal være et koncept, der åbner for et frugtbart samarbejde mellem biblioteker og ungdomsuddannelserne. Projektet skal hermed udvikle en digital løsning der tager udgangspunkt i de unges behov, og bidrager til at afhjælpe den generelle udfordring for landets biblioteker med at formidle de faglige digitale materialer.</p> <p>Studieuniverset retter sig bredt mod elever på ungdomsuddannelserne - dvs. ikke kun på de almene gymnasier. Universet skal præsentere relevante udvalg af bibliotekets materialesamling for forskellige årgange, studieretninger og emner. I første omgang er målgruppen geografisk begrænset til Aarhus, Esbjerg og Københavns Kommune. Studieuniverset vil dog blive udviklet som et koncept, der kan anvendes i DDB CMS'et, og dermed kan udbredes til resten af landets biblioteker efterfølgende og dermed henvende sig til alle elever på ungdomsuddannelserne.</p>
2.2: Resultater	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beskriv, hvilke resultater der er opnået med projektet (fx analyser, løsninger, netværk, kampagner, erfaringer).</i> • <i>Beskriv, hvordan projektet har bidraget til DDB's vision og mission.</i> <p>Projektet har resulteret i to overordnede produkter:</p>

- En rapport om målgruppens (gymnasieelever) søgeadfærd og behov for informationssøgning.
- Et online studieunivers til DDB CMS

Brugerundersøgelse

I projektets indledende faser blev der foretaget en brugerundersøgelse der tager udgangspunkt i principperne omkring 'Design Thinking'. Undersøgelsen blev gennemført blandt elever og fagpersoner på STX, HTX, EUX, HHX, HF og VUC. Målet har været både at få en *bred* indsigt i målgruppens adfærd, interesser og hverdag såvel som i forhold *specifikt* relateret til informationssøgning, materialer, opgaveskrivning mv.

Undersøgelsen blev sammensat af to dele: En spørgeskemaundersøgelse samt en række kvalitative interviews af elever.

Undersøgelsen viste bl.a.:

- At eleverne bruger Google som indgangsportal til nettet
- At størsteparten ikke låner bøger på biblioteket i forbindelse med en opgave
- At eleverne har brug for hjælp til at finde artikler og bøger i forbindelse med store opgaver
- At eleverne har et lavt kendskab til bibliotekets hjemmeside samt de digitale databaser
- At eleverne har svært ved at finde frem til alternative søgeord og derfor har brug for hjælp til dette
- At eleverne finder det besværligt at skulle gå ned på biblioteket for at hente en bog

NB: Se vedhæftede rapport for en grundigere opsummering af undersøgelsens indsigter.

Online studieunivers

Med udgangspunkt i undersøgelsens indsigter samt grundig research på opgavetyper, fag, populære emner mv. på ungdomsuddannelserne, udvikledes et studieunivers på DDB CMS. Fag og emner er bl.a. udvalgt på baggrund af en grundig gennemgang af undervisningsministeriets læreplaner for de enkelte fag, samt en gennemgang af uddannelsesstedernes fagretninger i de udvalgte kommuner.

Grundtanken har været at gøre informationssøgningen så hurtig og let som muligt ved kun at præsentere onlinematerialer, der kan tilgås her og nu samt ved at lave prædefinerede søgninger og hjælpe eleverne i deres søgeproces. Studieuniverset indeholder:

- Et særligt udviklet søgefelt, hvor der automatisk søges udelukkende i de digitale materialer
- Dynamiske emnesider (lavet på DDB CMS-nyhedsformat), der er relevante for fag på hele spektret af gymnasieuddannelser (STX, HHX, HTX, EUX, HF). Siderne består af grafisk opsatte links til prædefinerede søgninger og indeholder således ikke forældede materialevisninger. Derfor kræver siderne minimalt vedligehold.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emnesiderne er søgemaskineoptimeret gennem meta descriptions, for bedre at nå eleverne, når de søge efter materialer på Google. ▪ Der er på nuværende tidspunkt udformet og publiceret 60+ emnesider, der er lavet i nyhedsformatet. ▪ Infografikker mv., der skal hjælpe eleverne med deres informationssøgning ▪ Fag- og uddannelsesinddelt oversigt til hjemmesider, der kan hjælpe eleverne med deres opgaveskrivning. ▪ Fagsider, der genereres dynamisk ud fra DDB CMS' tagging-system ▪ Et grafisk setup, der er tilpasset målgruppens ønsker og præferencer, men som stadig holder sig inden for rammerne af DDB CMS. Konkret har vi bl.a. benyttet billeder med tekst på i .png-format for at skabe 'knappelignende' elementer, der gør siderne overskuelige for målgruppen <p>Projektet har desuden fulgt og understøttet udviklingen af 3 komponenter til DDB CMS, der er bestilt af Ballerup Bibliotekerne og udviklet hos hhv. ITK Development og Inlead. Dette drejer sig om:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Maskinoversatte-forslag, hvor brugeren foreslås engelske søgeresultater ▪ Guldknop (Digital artikelservice direkte fra bibliotekets hjemmeside) ▪ Mente-du funktion, der ud fra en statistikfil kommer med forslag til alternativ søgning, hvis brugeren staver forkert el.lign. <p>Projektet har bl.a. bidraget med udformning af kravsspecifikationer samt test af funktionaliteterne.</p> <p>Når projektet har ønsket at følge og bistå udviklingen af disse funktionaliteter skyldes det, at de anses for særdeles anvendelige for projektets målgruppe (gymnasieeleverne). Det er vurderingen, at funktionaliteterne i samspil med de komponenter, der er udviklet specifikt til studieuniverset, kan kvalificere elevernes informationssøgning betydeligt. Derfor har det været ønsket at præsentere uddannelsesinstitutioner og elever for funktionaliteterne sammen med studieuniverset mhbp. at give brugerne det bedst mulige førstehåndsindtryk og udbytte.</p> <p>Projektets relevans for DDBs vision</p> <p>Projektet understøtter DDBs arbejde med at styrke brugeroplevelsen på bibliotekernes digitale platforme. Projektet skaber lettere tilgængelighed til de digitale materialer for målgruppen gennem den målrettede formidling og det tilpassede søgefelt.</p>
<p>2.3: Næste skridt for projektet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hvad er fremtidsudsigterne for projektets resultater:</i> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Hvad er der planlagt at der skal ske på baggrund af projektets resultater?</i> <p>De enkelte partnerbiblioteker skal nu hver især stå for den løbende udvikling af hver vores studieunivers, for at holde universet relevant og aktuelt for eleverne på ungdomsuddannelserne. Derudover skal de enkelte partnerbiblioteker arbejde videre med at sprede budskabet om deres studieunivers ud til ungdomsuddannelserne i deres område,</p>

	<p>så eleverne bliver gjort opmærksomme på tilbuddet og hvordan de kan anvende.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Hvad kan projektgruppen anbefale, der sker på baggrund af projektets resultater?</i> <p>Vi har oplevet stor interesse for projektet fra landets biblioteker og har fået flere tilkendegivelser fra biblioteker, der ønsker også at implementere Studieuniverset på deres hjemmesider. Grundet begrænsninger i BPI og DDB CMS'et kan der med fordel arbejdes videre med en løsning, så det i fremtiden bliver lettere for landets biblioteker at implementere Studieuniverset med en fælles visuel identitet på Bibliotekernes hjemmesider. I 2018 fremsendte vi en projektansøgning på 'Studieunivers 2', som har til hensigt at arbejde videre med tekniske løsninger, som skal gøre 'Studieuniverset' lettere tilgængelig for landets biblioteker. På baggrund af de positive resultater fra projektet 'Studieunivers til ungdomsuddannelserne' har vi planer om at genansøge projektet 'Studieunivers 2' igen i projektrunden i 2019.</p> <p>Yderligere kan der med fordel også arbejdes på en øget deling af indhold, så alle landets biblioteker kan drage nytte af det forskellige indhold, der potentielt vil blive produceret til de forskellige Studieunivers rundt om i landet, hvis udbredelsen bliver en realitet.</p>
--	---

3: Evaluering af projektresultat

<p>3.1: Samlet konklusion på projektresultatet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beskriv, i hvilken udstrækning projektet lever op til de oprindelige succeskriterier i projektbeskrivelsen.</i> <p>Vi har udarbejdet Studieuniverset og det er blevet gjort tilgængeligt på bibliotekernes hjemmesider i København, Esbjerg og Aarhus. Derudover er alt indhold fra Studieuniverset lagt i BPI, så landets øvrige biblioteker potentielt også kan implementere Studieuniverset på deres hjemmesider, om end der pt. opleves bug i BPI, som besværliggør anvendelse/deling af indhold, se nærmere beskrivelse under pkt 3.3.</p> <p>Der er blevet gennemført en mindre tilfredshedsundersøgelse blandt udvalgte elever på gymnasium i Aarhus. Undersøgelsen viste at eleverne fandt Studieuniverset yderst relevant og navigerede som ønskede på siderne og hurtigt fandt relevant indhold fra de digitale licenser, som de kunne anvende i deres opgave.</p> <p>Siden lanceringen af Studieuniverset kan vi se, at anvendelse af de digitale ressourcer, som bliver 'fremhævet' i Studieuniverset i Aarhus er steget i øjenfaldende. Vi tillægger at Studieuniverset er den primære</p>
--	--

årsag til dette, da vi kan se, at anvendelsen for udvalgte netbasers vedkommende er steget markant, efter vi har lanceret Studieuniverset i starten af oktober 2018. F.eks. kan vi se, at vores tjenester i Aarhus fra leverandøren 'Gale', som vi pt. kan trække statistik på, er steget som følger.

Tjeneste	Jan -sep 2019 (Inden lancering af studieunivers)	Sep -Dec 2019 (Efter lancering af Studieunivers)
Global Issues In Context	16 visninger pr. mdr. i gennemsnit.	62 visninger pr. mdr. i gennemsnit.
Student Ressources in Context	57 visninger pr. mdr. i gennemsnit.	193 visninger pr. mdr. i gennemsnit.
Science In Context	34 visninger pr. mdr. i gennemsnit.	141 visninger pr. mdr. i gennemsnit.

Ligeledes har vi konstateret en markant vækst i anvendelsen af artiklerne fra 'Digital Artikelservice' efter at vi har fået tilknyttet 'Guldknappen' ifmb. lanceringen af Studieuniverset på Aarhus Bibliotekerne. I 1. og 2. kvartal havde Aarhus gennemsnitligt 306 bestillinger på artikler pr kvartal. I 3. og 4. kvartal steg bestillingerne til 2.813 i gennemsnit pr. kvartal.

3.2: Fremgangsmåde

- *Beskriv, hvilke erfaringer der er gjort i forhold til den valgte fremgangsmåde for projektet.*

Det har været et vigtigt succeskriterium i projektet, at de udviklede løsninger – så vidt muligt inden for projektets og CMS'ets rammer – skulle tage udgangspunkt i målgruppens udfordringer fremfor udelukkende at fokusere på bibliotekernes behov for at eksponere de digitale materialer.

For at få indsigt i målgruppens konkrete adfærd og behov gennemførte vi således en brugerundersøgelse. Indsigterne fra undersøgelsen har fungeret som en rettesnor i projektet og har gennem hele processen udfordret fasttømrede forestillinger om målgruppen og tydeliggjort forskellen på projektgruppens og gymnasieelevernes adfærd.

Ved desuden at foretage brugertests af studieuniverset har vi løbende fået be- og afkræftet antagelser om adfærd.

Brugerinddragelsen har understreget, at antagelser om og fornemmelser af målgrupper ikke er tilstrækkelige i en udviklingsproces som denne.

Erfaringen har desuden været, at brugerundersøgelser skaber en god ramme for idegenerering.

3.3: Løsning

- *Beskriv de positive og negative egenskaber ved det opnåede resultat/den opnåede løsning.*

Overordnet er det vurderingen, at det udviklede studieunivers udgør en stor forbedring for projektets målgruppe, gymnasieleverne, og styrker bibliotekernes tilbud til denne målgruppe. Studieuniverset bidrager med:

	<ul style="list-style-type: none"> • En hurtig og mere intuitiv indgang til bibliotekernes digitale materialer • En platform, der imødekommer elever på alle de gymnasiale uddannelser – ikke kun STX • Et design, der er tilpasset og let at overskue for målgruppen • En opsætning, der kræver minimalt vedligehold for bibliotekerne grundet brug af dynamiske søgestreng og tagging-sider • Design, der er lavet i et gratisprogram, således at alle biblioteker kan lave nye emnesider • Et særligt udviklet søgefelt, hvor der automatisk søges udelukkende i de digitale materialer <p>Især DDB CMS'ets rammer har dog skabt visse begrænsninger ifht. det færdige produkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mulighederne for kreativ opsætning og æstetiske virkemidler er meget begrænsede i CMS'et, hvorfor designet på især studieuniversets 'forside' (https://www.aakb.dk/temaer/studieunivers) kan synes statisk og uinspirerende ifht. de mere dynamiske taggingsider (https://www.aakb.dk/tags/studieunivers-dansk). Blandt andet savnes muligheden for at kunne sætte billeder op i gitter og generelt mere fleksible opsætningsmuligheder. • Det har ligeledes vist sig at være en udfordring at opsætte en sammenhængende og logisk menustruktur i CMS'et. Brugeren kommer hurtigt 'væk' fra studieuniverset, da det ikke er muligt at fastgøre menustrukturen • Målgruppen benytter Google som primær søgemaskine og indgang til nettet, og det ville derfor være oplagt at nå eleverne gennem deres søgning. Desværre bliver søgemaskineoptimering (SEO) besværliggjort af den grundlæggende struktur i DDB CMS, hvor det samme indhold optræder på mange forskellige sider (duplicate content) • Der er desuden en fejl i koblingen mellem DDB CMS og BPI, således at nyheder med billeder ikke kan deles. Dette gør det mere tidskrævende at dele Studieuniversets indhold. Indholdet kan dog copy-pastes, men dette er mere tidskrævende end den tiltænkte BPI-delning.
<p>3.4: Samarbejde omkring projektresultatet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Beskriv erfaringerne i forhold til det interne samarbejde i projektet.</i> • <i>Beskriv erfaringerne i forhold til samarbejdet med DDB.</i> • <i>Beskriv erfaringerne i forhold til samarbejde med andre relevante parter.</i> <p>Partnersamarbejde:</p> <p>Projektet er et samarbejde mellem Esbjerg, Aarhus og Københavns biblioteker. Foruden løbende skriftlig kommunikation, Skypemøder mv. afholdtes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Opstartsmøde i juni 2017</u> med alle involverede partnere – samt Ballerup bibliotekerne der fortalte om udvikling af relevante funktionaliteter til DDB CMS • <u>Idegenererings-workshop i december 2017</u> med alle partnere

	<p>Brugerundersøgelsen blev udformet, udført og distribueret med input fra alle parter.</p> <p>Det endelige produkt er blevet udformet med udgangspunkt i idegenereringsworkshoppen, målgruppeundersøgelsen samt DDB CMS'ets rammer.</p> <p>I forbindelse med beslutninger ang. Studieuniversets udformning er partnerne blevet inddraget gennem mail, Skype, telefonmøder eller fysiske møder.</p> <p>Samarbejdet i arbejdsgruppen har været positivt og konstruktivt gennem hele projektet.</p> <p>Det har dog vist sig at give visse udfordringer, at de deltagende biblioteker ikke har samme rettigheder og beføjelser i CMS'et. Aarhus er et udviklerbibliotek, mens København og Esbjerg ikke er det. I praksis har dette betydet, at partnerbibliotekerne har måttet vente på DDB releases for at kunne implementere studieuniverset.</p> <p>IT-udvikling</p> <p>Som tidligere nævnt blev det besluttet, at projektet skulle lanceres sammen med tre CMS-komponenter udtænkt og bestilt af Ballerup Bibliotekerne. Dette viste sig at bevirke forskydninger i projektets plan, da Studieuniversprojektet og Ballerup Bibliotekerne arbejdede med forskellige forventninger til deadlines for leverancerne.</p> <p>Projektet har bidraget med sparring og test af funktionerne, men har ikke haft egentlig beslutningskompetence ifht. IT-udviklingen. Således har projektet haft begrænset indflydelse på tidsplanen for udviklingen af disse komponenter.</p> <p>Skulle et lignende udviklings samarbejde blive aktuelt i et andet projekt, kunne med fordel laves en grundigere forventningsafstemning indledningsvist samt evt. skriftlige aftaler om tidsplan for udviklingsforløbet for at undgå lignende forsinkelser.</p> <p>Det er dog stadig vurderingen, at det var været frugtbart at lancere Studieuniverset sammen med de nye komponenter i DDB CMS, da disse er yderst relevante for projektets målgruppe.</p> <p>Samarbejde med DDB</p> <p>Samarbejdet har fungeret godt og gnidningsfri. DDB har bistået med hjælp og sparring ifht. lancering og releaseplan.</p>
3.5: Evaluering	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Er der planer om at evaluere på anvendelse af det opnåede resultat/den opnåede løsning, fx via brugerundersøgelser, tests eller andet efter projektets afslutning? Hvis ja, beskriv da dette.</i>

	<p>Der er blevet foretaget en online brugerundersøgelse samt en brugergruppeundersøgelse i projektets begyndelse. <i>Se resultaterne i vedhæftet rapport.</i></p> <p>Efter lanceringen af Studieuniverset gennemførte vi en mindre tilfredshedsundersøgelse blandt udvalgte elever på gymnasium i Aarhus. Undersøgelsen viste at eleverne fandt Studieuniverset yderst relevant og navigerede som ønskede på siden og hurtigt fandt relevant indhold fra de digitale licenser, som de kunne anvende i deres opgave.</p> <p>Desuden holder de involverede biblioteker løbende øje med anvendelsen af de digitale licenser.</p>
--	---

4: Evaluering af projektprocessen

2.1: Samlet konklusion på projektprocessen	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Har projektet levet op til tidsplan, budget og de aftalte betingelser for projektet, fx med hensyn til løsningens/resultatets kvalitet?</i> <p>Med undtagelse af tidsplanen, der i løbet af projektet blev revideret med godkendelse fra DDB, er projektet forløbet planmæssigt. Som beskrevet i projekts udvidede beskrivelse er der udviklet en digital løsning, der kan bidrage til at afhjælpe den generelle udfordring for landets biblioteker med at formidle de faglige digitale materialer på elevernes præmisser inden for rammerne af DDB CMS.</p>
2.1.1: Tidsplan	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Er projektets tidsplan blevet overholdt?</i> <ul style="list-style-type: none"> ◦ <i>Hvis nej: Hvornår og hvorfor har det været nødvendigt at ændre tidsplanen?</i> <p>Grundet de tidligere beskrevne forsinkelser i IT-udviklingen blev projektet forlænget. Med godkendelse fra DDB blev slutdatoen ændret fra 30. april til 31. oktober 2018.</p> <p>Projektets øvrige aktiviteter er forløbet planmæssigt.</p>
2.1.2: Budget	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Er projektets budget blevet overholdt?</i> <ul style="list-style-type: none"> ◦ <i>Hvis nej: Hvornår og hvorfor har det været nødvendigt at ændre budgettet?</i> <p>Ja</p>
2.1.3: Udbytte	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Har projektet opnået de aftalte resultater? Er resultaterne i den aftalte kvalitet?</i> <ul style="list-style-type: none"> ◦ <i>Hvis nej: Hvornår og hvorfor har det været nødvendigt at ændre i målsætningerne for projektets resultater?</i> <p>Ja</p>

<p>2.2: Ressourcer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Har projektets ressourceallokering været tilstrækkelig?</i> <ul style="list-style-type: none"> ◦ <i>Hvis nej: Hvilke konsekvenser har det haft for projektet?</i> • <i>Er der undervejs i projektet blevet ændret i projektets planlagte ressourceallokering?</i> <ul style="list-style-type: none"> ◦ <i>Hvis ja: Hvornår og hvorfor har det været nødvendigt at ændre projektets ressourceallokering?</i> <p>På et styregruppemøde i december 2017 blev det besluttet at overflytte 50 timer fra partnerbibliotekernes timer til IT-udvikling. Derudover blev 100 timer flyttet fra projektdeltagelse til projektledelse. Dette skyldtes, at projektledelsen viste sig at være væsentligt mere tidskrævende end først antaget grundet især brugerundersøgelsens og bearbejdning af dennes resultater.</p>
<p>2.3: Evt. afvigelser</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Er der afvigelser fra det oprindelige projektgrundlag, som ikke er beskrevet ovenfor?</i> <p>Nej</p>
<p>2.4: Samarbejdet omkring projektprocessen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Hvordan har samarbejdet med DDB fungeret i forhold til projektprocessen?</i> <p>Samarbejdet har fungeret godt og gnidningsfrit.</p>